

Szerkesztőség:

Medgyes, Vasut-utca 7.
A közlemények és hirdetések e címen; előfizetési és hirdetési díjak a kiadóhivatal címére küldendők.

Előfizetési árak:

Negyedévre 2 kor., egyes szám 16 fillér.

MEDGYESI UJSÁG

Hivatalos hirdetések

100 szóig 10 korona, azonfelül minden 100 szó 3 kor

Magánhirdetések meg-
egyezés szerint.

Társadalmi hetilap.

Nyilttér soronként 40 fillér.

VIII. évfolyam.

Medgyes, 1912. szeptember 29.

354. szám.

FIGYELŐ.

A vármegye egyszerre két részen jut abba a szerencsébe, hogy katonaságot kap. Medgyes huszár-ságot a Nagysink tüzérségi lövőteret. És amikor az utóbbiról még szó nem volt s Medgyes kérte a vármegyét, hogy a laktanya építésre a rendelkezésre álló megyei alapból a törvény értelmében segélyt adjon, kinevette a többség, mondván, kell a pénz vasut építésre, vasutal kell behálózni a vármegyét, ez az egyetlen útja és eszköze a gazdasági és kereskedelmi fejlődésnek. Ez általános érdek, míg a laktanya medgyesi speciális érdek s ha Medgyes paradirozni akar az uniformissal csinálja meg a saját pénzén. Azóta Nagysink tájé-kát nevezetes lövőternek szemelték ki, ez is áldozatot kíván a vármegyétől, ugyancsak abból az alapból s azon törvényekken, mint Medgyes. Ugy halljuk, hogy most már elejtették a vasutépítés tetvét s Medgyes és Nagysink is kap segélyt. A nagysinkiek is erősen dolgoznak ezen s összefogva legyőzik a kisebbségbe maradó sárga irigységet, amely csodálatosképen irányt és hiveket talált magának.

*

Szeptember 17. és 18-iki parlamenti eseményeket alig lehet nekünk közvetlen szemlélőknek oly aktiv szempontból elbírálni. Közönséges emberi gyarlóság bármennyire igyekeznék magunkat távol tartani minden befolyásolható körülménytől, bizonyos dolgokkal szemben sohasem tagadhatjuk meg saját szubjektívénünket. Hisz mindannyian ott vergődünk az élet nagy zürzavarában s az események forgataga önmagával sodor — akarva nem akarva — bennünket is.

Mindezek dacára, ha hírlapírói kötelességünk-ből megkísérelnők kutatni azokat a mélyen fekvő okokat, melyekben az utóbbi évek állandóan vál-ságos politikás életének komoly tünetei, minő pl. szeptembor 17-ike is, gyökereznek végső kontuzió-képen feltétlen a választói reform kérdéséhez kel-lene jutnunk. Nézetünk szerint ugyanis az utóbbi

A horogi cölöp.

Megvénült a horogi ut erősen. Alig járnak már rajta. Egy-egy kocsi kocog néha a gaz között, de kerekeinek meg se látszik a nyoma. A dudva itt az ur, meghajlik a kocsikerék alatt, aztán újra kiegyenesedik, csak éppen egy kis mélyedésből látszik, hogy itt valaha ut szaladt végig a horogi határtól ki a messziségbe, négy vármegyébe. A falu mellett az elhagyatott ut odasimul a töltéshez, amelyen a gőzös jár, összetalálkozik itt a sinekkel, meg a vonattal, hogy minduntalan lássa elmulásának okozóját. Az új meg a régi világ között, a vasut és a gázos közepében egy cölöp áll. Nincs rajta se tábla, se madár-ijesztő, se írás. Mikor a vonat megy mel-lette, az emberek megnézik a cölöpöt, aztán sorba kérdezik ugyan mire való itt ez a gerenda. Ha horogi ember ül a vonaton — a hetivásárra azon járnak a városba — megmagyarázza, hogy annak a cölöp-nek jussa van ahoz a helyhez. Van bizony jussa. Lám virágvasárnap után még szentelt barkával is megkoszorúzzák, pedig

évek politikai életének összes bonyodalma a választói jog problémájára redukálható. Ezt minden tartózkodás nélkül konstátálhatjuk ma, már a művelt olvasó közönség előtt, amikor a politikai pártok minden árnyalata egyértelműen vallja és hirdeti, hogy a mai helyzet Ariadne fonala kizárólag a választói reform lehet.

A jelenlegi választótörvény gerincében még 48 előtt készült. Azóta gyökeresen megváltoztak a viszonyok. Az országban megindult az igen lassu kapitalistikus fejlődés. Nagy magyar mezővárosok az utóbbi évtizedek alatt az fpar és kereskedelem gócpontjává lettek, tekintélyes városokká fejlődtek. E városokban azután az új gazdasági kultúra nyomán új társadalmi osztályok alakultak ki. 48 előtt amidőn a mai érvényben levő választói törvényt megalkották, még homogén, földmívelő foglalkozásu volt ugyszólván az egész nemzet. Ez meglátszik a a törvény intencioin is. Ez a törvény tehát nem volt, de nem is lehetett figyelemmel azokra a társadalmi osztályokra — kereskedők, iparosok, munkások, — melyek később alakultak ki. Ez önmagában tehát nem is hibája, e törvénynek, mint inkább egy oly lappangó fogyatékosága, amely csak később volt észlelhető.

Modern felfogás és követelmények szerint azonban az alkotmánynak rugalmasnak kell lenni, hogy keretei befogadhassák rendre a keletkező s az ország fentartásában résztvevő új osztályokat. Az állam fentartásában pedig minden egyén és osztály részt vesz, aki saját erejéből saját fentartásáról képes gondoskodni. Az alkotmány sáncaiba tehát joggal követelhet helyet minden a munkájából élő egyén és osztály.

A mai választói törvény erre nem képes. Nem képes az alkotmány sáncaiba az előbb felsorolt városi új társadalmak tagjait. Már pedig a parlament az ország kormányzásának egy olyan leg-főbb szerve, ahol összefutnak s mérköznek az ország minden társadalmi osztályának érdekszála. Hogy érvényesüljenek politikailag az ország új társadalmi osztályai, hogy mérhessék össze érdekei-

ket más osztályok érdekeivel, ha onnan, ahol az ily mérközések folynak, illetve folyni kellene, ki vannak zárva.

Ez a legnagyobb és oly fogyatékosága a mai választói törvénynek, amelyen legrövidebben segíteni kell. Bár a legnagyobb mértékben tartózkodunk az üres jelszavak hangoztatásától, de ki kell jelen-teüünk, hogy népparlament csak az a parlament lehet, uely az előbb mondottak szerint minden társadalmi osztálytól árnyalat érdekei előtt megnyitja a kapuját. A mai magyar pariament egy csomó, a nemzeti produktív élet szempontjából igen fontos osztályt zárt ki kebeléből, teljes mér-tékben rászolgál tehát az osztályparlament jelzőjére.

ZENE.

Lapunk egyik barátjától a mult heti zongorahangversenyéről az alábbi kritikát kaptuk. Mivel német nyelven érkezett be, eredeti szövegében közöljük:

Klavierabend Schaarschmidt.

Ein Klavierabend ist doch wohl das Volkstümlichere, was die edle Musik Kultur-menschen bieten kann und doch geschieht es, dass ein solcher Abend vor halbleerem Hause stattfindet, dass aber Zauberkünstler, Varietes etc. mit gefüllten Taschen abziehen. So etwas ist deprimierend und so deprimierend wirkte die Leere im Konzertabend der Fräulein Schaarschmidt. Die wenigen Anwesenden aber sind reich belohnt worden und haben unvergessliche Eindrücke mitgenommen.

Die Kritiken, die der Künstlerin voraus-gingen liessen ja im vorhinein erkennen, dass eine wirkliche Künstlerin uns besuchen würde. Und wirklich, eine Künstlerin haben wir gehört, bewundert; nicht nur eine unfehlbare Technik, die ja auch ein kunst-loser Virtuos sein eigenennen kann, sondern vor allen Dingen eine wundervolle

nincs azon még egy fia kereszt vagy szent-kép sem.

A horogi cölöp meséje nem olyan legenda, mint a többi. Ezt a vasut csinálta, hát nem is nagyon régi, mégis úgy hang-zik, mintha sok száz esztendő mesemondói formálták volna meg. Nekem egy horogi parasztember mondta el. Előbb keresztet vetett, mikor a vonat lassan elment a cölöp mellett.

— Azért köszöntöm istenes módra -- mondta — mert az én apám is fuvaros vtó. Ő vitte a bótokba sok portékát, mivel akko' még nem járt erre ez a heptikás masina, akire talán nem is biznak egyszerre annyi pénz . . .

I.

A cölöp most is tele van barkával. Akinek a faluban kocsija, lova van, annak a háznépe virágvasárnap délutánján nem feledkezik meg Csillagos Duka Gáborról. A cölöp az ő emlékezetét őrzi. Írás is van erről az emlékezetéről a bíró ládájában. Az írás Csillagos Duka Gábor testamentuma. A maga kezével írta, mert ehhez is értett. Ugy beszélnek, az apja papnak szánta és

négy latin iskolát végig is járt, mikor aztán hazahozatta, hogy mivel ő már jómagára tehetetlen, legyen a fia a fuvarosok vezetője.

Az első fuvaros tisztességére rátermett Duka Gábor. Irni, olvasni, számolni nálanál senki jobban nem tudott. Azzal is legény-kedett, hogy oda is elhajt, ahol még sohasem járt. A horogi fuvarosok nagyon megszerették a vezérüket és nevet is adtak neki. Csillagosnak hívták. Ez nem afféle csufnév. Ebben elismerés és tisztesség van.

Holdfényes éjszakákon, mikor 10—12 kocsi ballagott a horogi uton, Duka Gábor a csillagok járását figyelte, reggel aztán a korcsmában elővette a tarisznájából a kalendáriumot és belejegyezte a csillagok járását. A csillagok járását, ahogy felírta, melléje róta mindjárt az élete tapasztalásait is. A göncöl meg a fiastyuk rajza után következett az a sok bölcsesség, amire a világot járó ember rábukkan. A csillagok-ból magyarázta meg, hogy mikor sárgul meg az árpa, hogy mitől üszkösödik a buza, hogy mi hozza a kolerát, no meg, hogy lesz-e csata. Duka Gábor kalendáriu-mára büszkék voltak a horogiak. Ha vala-

Auffassung im Vortrag, der weiche melodische, dabei doch präzise Anschlag, dem der schöne „Bösendorfer“ sehr zu statten kam, charakterisieren die Künstlerin. Mehr Kraft im Vortrage des Bachschen Präludium wäre vielleicht am Platze gewesen; das ist ja aber schliesslich Auffassungssache.

Den Höhepunkt des Programmes bildete die „Appassionata“ des alten Beethoven, dessen unvergängliche Schönheiten uns die Künstlerin, zum Teil in ganz eigenartiger Auffassung, zu Gehör brachte; mit gefühlvoll edler Auffassung interpretierte sie besonders die Variationen des „Heilige Nacht, oh giesse du“.

Nicht unverwähnt darf bleiben die Mitwirkung des Herrn Musikdirektors Nicolaus der „Wachtelschlag“ und „Wonne der Wehmut“ diese ersten Perlen Beethovenscher Liederkunst, und Hugo Wolffs „Heimkehr“ mit etwas viel Kopfstimme, aber sonst in ansprechender Weise zum Vortrage brachte.

Es kann wirklich jedermann leid tun, der sich diesen genussreichen Abend hat entgehen lassen. Fährt das hiesige Publikum fort, Künstler in dieser Art zu ignorieren, so wird man sich nicht wundern dürfen, wenn die Künstler auf ihrem Zuge durch die Welt diese Stadt lieber liegen lassen. (H.)

TANÜGY.

A hét osztályu polgári iskola.

A kultuszminiszter megengedte, hogy az orosházi polgári iskola VII-ik osztálya megnyitassék — kísérletképen. A kultuszminiszter e rendeletével egy régen vajudó kérdés jut a megoldás stádiumába, mert kétségtelen, hogy az orosházi polg. iskolának kísérletképeni kifejlesztése rövid időn belül maga után fogja vonni ez új középiskolai típus általános betetőzését.

A polgári iskolának hétosztályu középiskolákká való kifejlesztésének terve igen régi keletű. A fejlesztés a VI. osztályig simán haladt. Itt azonban gondoltak egyet az intéző körök s megakasztották a tovább fejlesztést. Hosszu éveken keresztül lebegett a polgári iskolák sorsa így, ég és föld között. A miniszterium intenciójával

nem igen lehetett tisztába jönni. A tovább fejlesztés megindítása épp úgy nem lepte volna meg a nagyközönséget, mint ahogy egyszerűen tudomásul vette volna az eredeti négy osztályra való redukálást is. A tanártársadalom fáradhatatlan agitációjának úgy látszik — az orosházi engedély ezt bizonyítja — végre mégis meglesz a kívánt sikere: meg fog születni a 7 osztályu polgári iskola.

Véleményeink szerint a 7 osztályu polgári iskola társadalmi szükség s kulturális irt fog betölteni. Egy percig se hittük, hogy azon gazdaságr alapbajok gyökeres gyógyítását, melyekben az ország leledzik az iskola fogja elvégezni, annyi azonban bizonyos, hogy az egyéni művelődés haladásával, a megélhetés biztosítása is könnyebbé válik. A művelt, intelligens mezőgazda, kereskedő, iparos létfenntartására több lehetőség nyílik, mint a kevésbé művelt, vagy pláne műveletlen részére. Jogos és régi panasz pedig, hogy az ország ezen praktikus foglalkozásait üzö egyénei horántsem állanak az általános műveltség s a szakintelligencia tekintetében sem egy nívón a külföld hasonló foglalkozásu egyéneivel. Természetes, hogy a magyar iparos, kereskedő és mezőgazda már e miatt se állhatja a versenyt a művelt külfölddel. Fontos állami feladat tehát e produktív foglalkozásokat üzö egyének kulturális emelése, s amennyiben a polgári iskoláknak 7 osztályu középiskolává való kifejlesztésénél a kultusz-kormányt ez a cél vezette, örömmel kell fogadnunk e lépést.

Megjegyzendő, hogy céljának s rendeltetésének a 7 osztályu polgári iskola csak az esetben fog megfelelni, ha nem országosan egységes tanterv szerint fog működni, hanem szakirányu működést fog kifejteni. A polgári iskolák iparosok, kereskedők s mezőgazdák kulturális igényei kielégítését célozzák. E célt elérni pedig tényleg csak akkor fogják, ha figyelembe veszik e három gazdasági ág speciális igényeit s ha simulni lesznek képesek e speciális igényekhez. Városokban tehát kereskedelmi és ipari szakirányu nagyobb mezővárosokban (községekben) pedig mezőgazdasági szakirányu polgári iskolák felállítására kell törekedni.

Csakis ily szervezettel s tantervvel válhat hasznos kultur-ezerivé a 7 osztályu

polgári iskola s csakis így differenciálódva lesz képes kereskedők, iparosok és mezőgazdák nemcsak általános műveltségét, de szakirányu intelligenciáját is emelni.

Ugy látszik a kultusz-kormány szemei előtt is — tekintve, hogy az orosházi polgári iskolának special mezőgazdasági szakjellegét biztosított — ezek a célok lebegnek.

KÖZIGAZGATÁS.

Forrongó jegyzők. A magyar jegyzői karban már régóta állandó elégedetlenség és nyugtalanság észlelhető, mert a belügyminiszterium távolról sem méltányolja a jegyzők helyzetét; a jegyzőket rosszul fizetik és kihasználják. A jegyzők most memorandumban fordulnak a bel- és pénzügyminiszterhez; a memorandumot a Jegyzők Országos Egyesülete írta alá. A memorandumon már az elnyomottság és kihasználtság türelmetlen tiltakozása csendül keresztül. A pénzügyminiszterhez intézett memorandumra az új adótörvényre adott okot. Elmondják a jegyzők, hogy míg az új adótörvény elvonja egyes javadalmaikat és olyan mértékben terheli meg őket, hogy csak éjjel fogják a munkatöbbletet végezhetni, díjazásról azonban szó sincs.

Amikor — mondja a felirat — agyonterhelhetésünk és végtelenül nyomasztó anyagi viszonyaink között is engedelmesen hajluk meg a szentesített törvények előtt, óvást csak abban az irányban óhajtunk tenni, hogy az életbeléptetéssel járó zavarokért a felelősséget elhárítjuk. Elgondolni sem merjük, hogy feláldozott éjjeleinkért, amelyeket az új munkálatok becsületes elvégzésére szentelünk, ne kapjunk javadalmaszt. Csak így remélhető a törvények életbelépésének zavartalan menete, csak így várható az állam és a polgárok érdekeinek megvédése, különösen az összeiró bizottságok működésének biztosítása és csak így hajlandó a jegyzői kar az összeiró bizottsági elnöki tisztséget betölteni.

A miniszterelnökhöz, mint belügyminiszterhez intézett fölirat hivatkozik elsősorban a jegyzők kongresszusa által fölterjesztett memorandumra és az arra érkezett miniszterelnöki leiratra, mert ebben a leiratban a községi jegyzői kar kívánságainak teljesítése csak részben van kilátásba téve.

mit nem tudtak, mind azt mondták, megkérdezzük a Csillagos Duka Gábortól . . .

Hiába, a tudós ember többre viszi. Duka Gábor vagyona már kétszer akkora volt mint az apja öröksége. A felesége is jól gazdálkodott és a csodaszép leányzó sürgött-forgott a portán. A Duka Erzsébet képe — ezt az asszony nép mondogatta — a csillagok mása . . .

II.

Legelőbb a fuvarosok hallották, hogy Borogba is bevezetik a vasutat. A szegényebbek majdnem a hitüket veszítették el. Már ekkor tudták mi a vasut, Némelyikük látta is a pestit, a többi meg ismerte a kalendáriumból. Szomoruan vitték a buzát a városba és busan hozták onnan a boltokba a drágk portékát. Csak Duka Gábor nézett bátran szembe a veszedelemmel.

— Amig az én két pár lovam birja, én hozom Horogra a portékát.

A vasut azonban már épült. A sineket lefektették és a vaskocsi vitte már a töltésekhez a földet, a kavicsot. A horogi határt is feltörték és tavaszra egy csomó kaputos ember állított be a faluba. Folyt

a munka nagy sietséggel. A kaputosok rajzoltak, mértek, alig pihentek valamit. Csillagos Duka Gábor házához is került egy inzellér. Derék, fiatal legény, csupa hódító erő. Amint azután a nagyhéten vezetni haza a fuvarosokat a városból Duka Gábor, összetalálkozik a határban a vonattal. Hát már jár is a vonat. Vitte a masina a sok kocsit és éppen akkor füttyentett, mikor a kocsik elmentek mellette.

A füttyülés Csillagos Duka Gábornak szólt talán. Ő szegény ezt nem is sejtette, hanem megsimogatta lágyan a szentelt barkát az üléskosáron. A városból hozta a barkát Erzsébetnek, ott szentelték meg a püspöki templomban.

A barka megkésétt. Erzsébetet elvitte a vonattal a szép inzellér. Messze járhatlak már, azóta már háromszor vissza is jött a vonat, de nem jött vissza Duka Erzsi . . .

III.

Csillagos Duka Gábor mellett már egy markos legény tartotta a gyeplőt. A Duka Gábor szavára nem hallgattak a fuvarosok. Elvitte az értelmét a leányával együtt a

vonat. Ahol a vonat első füttyülését hallotta Duka Gábor, oda letűzött egy napon egy ostoronyelet.

— Ez az ostoronyél, meglátjátok, az első tavaszi holdtöltére kihajt és akkor megáll itt a vonat és kiszáll belőle a leány, hogy odaadhassam a barkát, amit a püspöki templomból hoztam.

Az öreg mindig magával vitte a barkát és nézte az ostoronyelet. A husvétii portékát hozták egyszer. A lovak ismerték jól a járást, csak Duka Gábor volt ébren, a többi fuvaros bóbiskolt.

A dombok mellett feltűnt a két piros szem. Egyre közelebb jött. Már prüszkölt, zakatolt a gép a közelségben. A lovak már megszokták és baktattak szép csöndesen.

Hirtelen leugrott a kocsiról Csillagos Duka Gábor. Felrohant a töltésre és odaállt a két piros szem elé.

— Gyere, gyere lányom! — kiáltotta.

Mire a fuvaroskocsisok felriadtak és észrevették, hogy nincs a kocsiján Csillagos Duka Gábor, már ott hevert a vasuton vérében. A barka, amit leányának tartogatott, csupa vér volt és ráborult a halott arcára.

HIREK.

Esküvők. Theil Hermann bankhivatalnok október 9-én tartja esküvőjét Dengel Rikivel.

Dr. Csallner Ottó kórházi orvos október 5-én tartja esküvőjét Binder Heddivel.

A honvédelmi miniszter körrendelete. Felmerült esetekből kifolyólag, tudomásulvétel és miheztartás, valamint azonnali szabályszerű közhírré tétel végett a m. ktr. vallás- és közoktatásügyi miniszter úrral egyetértőleg közlöm, hogy azok az egyévi önkéntesjelöltek, kik abban a reményben, hogy az idei fősorozásnak folyó évi szeptember hó 1-től, folyó évi október hó 5-ig terjedő időszaka alatt besoroztatnak és egyévi tényleges szolgálatukat folyó évi október hó 10-én megkezdik, a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszterium fenhatósága alá tartozó főiskolákba a rendes beiratkozási idő alatt be nem iratkoznak, abban az esetben, ha be nem soroztatnák és felsőbb tanulmányaikat az 1912/1913. tanév első félévében megkezdni, illetőleg folytatni óhajtják, valamely főiskolába leendő felvételükért az utólagos beiratkozásra a fennálló szabályokban kitűzött *határidőig engedélyt nyerhetnek, ha állíttatásuk után azonnal* folyamodnak. Az ez iránti kérvényhez a járási tisztviselő (főszolgabíró, polgármester) által díjtalanul kiállított és a sorozó-bizottság elé történt állíttatást, annak napját, visszahelyeztetést, illetve fegyverképtelenséget igazoló s 2 koronás bélyeggel ellátott bizonyítvány csatolandó. Azok az egyévi önkéntesek, akik a folyó évi fősorozás tartama alatt, de még állíttatásuk előtt valamely főiskolára beiratkoztak és ennek megtörténte után történt besoroztatásuk következtében egyévi tényleges szolgálatukat folyó évi október hó 10-én megkezdni óhajtják, *taudijuknak visszafizetéseért az illető főiskola tanulmányi és tandíj-szabályzata értelmében folyamodhatnak.* — Egyidejűleg megjegyzem, hogy az egyévi tényleges szolgálatnak elhalasztása a véderőről szóló 1912. évi XXX. t.-c. végrehajtása tárgyában kibocsátott utasítás I. rész 91. §. 3. pontja értelmében az egyévi önkéntesi kedvezmény iránt a sorozó-bizottsághoz benyújtandó kérvényben kérelmezhető. A besorozás megtörténte után

IV.

Csillagos Duka Gábor testamentumát megtalálták a tarisznájában. Ezt azon a napon írta, mikor a lánya megszökött. És szólt beone a faluhoz:

— Minden vagyonom, hites feleségem halála után Horog falu népéé. Kivánságom mindössze az, hogy a falu nemes, nemzeti birája az én szekere hosszu rudját odaállíttassa örök jelképpen, ahol is még meg látják az én Erzsébet leányomat, kit is az én Uram Teremtőm visszahozand majd a faluba. A barkát, amit a püspöki templomban szenteltettem, ha én már meghaltam, arra a rudra tegyék majd istenes disznek . . .

A szegéy Csillagos Duka Gábor halála pillanatában bizonyára látta a leányát, mikor hívó szóval hívogatta. Hát odaállították a rudat emlékeztetőnek. A csillagokból olvasta-e ki szándékát Duka Gábor, nem tudják. De barkát minden esztendőben visznek leányának, aki pedig nagyot vétkezett a földön.

Hajdu Miklós.

pedig a szóbanforgó halasztás iránti kérvények az illetékes kiegészítési kerületi (vagy honvéd kiegészítő) parancsnoksághoz nyújtandók be. Hazai s. k. honvédelmi miniszter.

A polgármester a direkt telefonvonalért. Állandó a panasz, hogy sokszor délelőttöket kell eltölteni a telefontól, amíg a segesvári kapcsolást megkapja az előfizető s akkor is folyton belebeszélnek, úgy, hogy ez a vonal teljesen használhatatlan. Ennek oka nem a medgyesi postán keresendő, hanem Erzsébetvárosban, amely telefonállomásnál valóságos küzdelem egy kis kapcsolást találni néha Segesvárra. Ez a körülmény pedig sok esetben veszedelmet jelenthet s hiába panaszolt a közönség, panaszoltak a hivatalok, orvosolva nem lett a baj. Most a város polgármestere vette végre kezébe a dolgot, 5876—912. szám alatt felhívja a városi hivatalokat és az előfizető közönséget, hogy a medgyes—segésvári vonal mizériájára tegyék meg észrevételeiket nála írásban, vagy szóbelileg. Ezeknek az alapján a legfelsőbb fórumhoz fog fordulni a város, hogy egy medgyes—segésvári direkt összekötő vonalat kapjon.

Egy utca panasza a polgármesterhez. Mig jelentéktelenebb, gyalogforgalomra annyira igénybe nem vett utcák 3—4 gyalogátjáróval vannak ellátva, addig egy igazán egész városrész által sűrűn használt utcai átjárónál a lakosság nyakig mászik a sárban. Különösen a mostani esős időben látható ez. Ez a szerencsétlen hely, amelyért már többször emeltünk szót, a Bahngasse sarkától a cementgyárig vezető átjáró, amely talán 10—15 méter hosszú és egy félméter mély sár fedi. A Bahngasse lakói most a város polgármesteréhez egy beadvánnyal fordultak, kérik, hogy az átjárót még az ősz folyamán csináltassa meg, mert ez a városrész az, amellyel nem törődik senki s a lakosság elkeseredése már a tetőpontra hágott. Ha a polgármester sem intézkedik, úgy a miniszterhez fordulnak panaszukkal.

Újra árvíz fenyegetett. Az elmúlt hét folyamán megint állandó volt az esőzés. A Küküllő megdagadt s Erzsébetvárosról folyton ijesztő híreket kaptunk. Hétfőn délután kiöntött a víz s ellepte az alsóvárost. Nagy kárt azonban nem okozott, mert másnapra már visszahúzódott a Küküllő medrébe.

Változás az erzsébetvárosi kaszinóban. E hó 16-án tartotta az erzsébetvárosi magyar kaszinó tisztújító közgyűlését, melyen több tiszti- és választmányi tagsági állás került betöltés alá. Kovácsy Albert kir. törvényszéki elnök ugyanis ki több mint egy évtizeden át fáradhatatlanul dolgozott a kaszinó érdekében mint annak elnöke, állásáról lemondott s vele egyidejűleg id. dr. Antalffy Manó alelnök is, minek szülőoka a kaszinó életében beállott újabb változás, a kaszinó bérbeadása volt. A közgyűlés a megüresedett elnöki állásra, egyhangulag és nagy lelkesedéssel Makkay Jenő kir. ügyész választotta meg, ki a választást elfogadta s miután elődének, Kovácsy Albert kir. törvényszéki elnöknek a kaszinó érdekében kifejtett eredményes működéséről a legnagyobb elismeréssel uememlékezett, röviden vázolta azt az irányt, melyen a kaszinót vezetni kívánta, hogy egyfelől a kaszinó összes tagjainak egyformán biztosítsa azt a társadalmi szükségletet, melynek céljára tulajdonképen

alakult, másfelől, hogy a kaszinót az anyagiak tekintetében is oly kedvező viszonyok közé jnttassa, hogy azáltal léte minden körülmények között biztosítva legyen. Indítványára a közgyűlés Kovácsy Albert volt elnököt tb. elnökévs és id. dr. Antalffy Manót tb. alelnökévé választotta. A közgyűlés ezután egyhangulag megválasztotta alelnökévé Horvát Ákos főszolgabírót, pénztárnokává Bardócz Árpád kir. ügyészt, titkárává dr. Gorove László kir. trsz. jegyzőt és a megüresedett két választmányi tagsági állásra Kovácsy Albert kir. trszéki elnököt és ifj. dr. Antalffy Manó ügyvédet. — E helyen kell megemlítenünk, hogy a kaszinó választmánya a kaszinó bérbevételeire tett ajánlatok körül Umbrát Márton vendéglős ajánlatát fogadta el, ki október 1-én veszi át a kaszinót. Már is nagyban folynak az előkészítő munkálatok s mint az előjelekből látható, minden lehető igyekszik megtenni, hogy a kaszinói tagok meglegedését kiérdemelje.

Albirói és telekkönyvvezetői állások megszüntetése. Az igazságügyminiszterium jövő évi költségvetésében már megkezdődik az albirói és alügyészi, meg a segédtelekkönyvvezetői állások megszüntetése. A jövő évben száz albirói állás megszüntetésével száz új VIII. fizetési osztályu birói állás rendszeresítettik, amivel az albirói állások száma 374-ről 274-re csökken és a VIII. fizetési osztályban lévő birák száma 981-re emelkedik, ami 116.200 korona költségtöbbletet idéz elő. A segédtelekkönyvvezetői állások közül a költségvetés 40-et szüntet meg.

Elgázolt fuvaros. Huszonötödikén éjjel a medgyesi vásárra igyekezett Szászu János fuvaros, egylovas, zöldséggel megrakott szekeren. A Dános és Erzsébetváros közti sorompónál az alvó fuvaros nem vette észre a közeledő mozdonyvonatot s az elütötte szekerevel együtt. Szerencsére homlokán csak kisebb sérülést szenvedett, a kocsii összetört s a ló lábát törte.

Piaci árak.

(Szeptember 26.)

Buza hektoliter K 17—	Marhahus klg. K 1.60
Rozs „ „ —	Sertéshus „ „ 1.50
Árpa „ „ —	Borjúhús „ „ 1.50-1.60
Zab „ „ 8—	Juhhús „ „ K —70
Tengeri „ „ 14—	Fagygyu „ „ —68
Burgonya I véka „ „ 1.20	Tüzifa köbmt. „ „ 8.50
Liszt 0 sz. kl. „ „ —36	Széna 100 kl. K 3—4—
„ 1 „ „ „ —34	Szalma „ „ K 3—
„ 2 „ „ „ —32	Tojás 10 drb „ „ —40
„ 7 „ „ „ —29	Bab 1 liter „ „ —20
Szalonna „ „ 1.80	Bivalytej 1 liter „ „ —28
Zsir „ „ 1.60	Tehéntej 1 „ „ —20

(Benedek J. gabonakereskedő jegyzéke).

ÓRAK, ÉKSZEREK
GRAMOFONOK = LEMEZEK
RÉSZELEFIZETÉSRE IS!
10 évi jótállás mellett =

Magyarországon legolcsóbban kaphatók
TÓTH JÓZSEF
CHRONOMÉTER ÉS MUÓRÁS GYÁRI NAGYRAKTÁRÁBAN
SZEGED, Dugonics tér 11

Szamfalan elismerővel. Órajavitások 5 évi jótállás mellett.
KÉPES ÁRJEJYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE

Medgyesi mezőgazdasági árucarnok
és magkereskedés.

**Jó pénzért
joggal
kivánhat jót,**
ennélfogva tőlünk vásároljon:

Legfinomabb teavajat á 44 fillér

Legfinomabb turót

Csemegeaszólot

Asztali bort

Csemegebort

Tiszta akácmézet

Ezüstben főtt

Málnaszörpöt

Rózsaburgonyát

Paradicsomot

Simonkenyeret.

549

**Szorgalmas
munkás
leányok
nyomdánkban
felvétetnek.**

**MELY ESETEKBE VAN
VÁLÓPERNEK HELYE?**

Népies jogi útmutató, jogászok
és a nagyközönség számára.

Tartalmazza az összes válókokat igen
érthető népies nyelven, címlapján rend-
kívül érdekes, a valóni készülő házastelek
bősz haragját ábrázoló trappáns képpel.

Irta **Dr. Gerő Ernő** Bpesti ügyvéd.

— Ára 1 korona —

Megrendelhető lapunk kiadó-
hivatala utján.

VILÁG

POLITIKAI NAPILAP

— Kérjen mutatványszámot! —

Minden gondolkodó
ember olvasása

„VILÁG” -0C1

Előfizetési ára:

Egész évre . . . 28.— K

Fél évre . . . 14.— K

Negyed évre . . . 7.— K

Egy óra . . . 2·50 K

:: Hivatalnokoknak, tanítóknak kedvezmény. ::

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Bpest, VII., Gyár-utca 4. sz.

Szabász a háznál — kincs a háznál!

Hölgyek öröme!

„Reform“ szabadalmazott szabásveim meg-
jelentek. Állanak 4 készletből, 4 színben nyomva,
70 cm. széles, 100 cm. hosszú, minden nagyság-
ban. Bárki tanulás nélkül, önállóan szabhat.
Nélkülözhetetlen minden háznál, ugy szabók,
mint szabónőknél, valamint iskolákban, interná-
tusokban. oktatásra. — Ára utasítással, 1 kopí-
rozó rádlival, 2 acélkérteával összesen 6 korona.
6 készletnél 10%, 12 készletnél 15% engedmény.
Szabástani módszerem Budapesten, Drezdá-
ban, Prágában, Berlinben kitüntette. Szabás-
mintákat 80 fillér bélyeg beküldése ellenében
vidékre portómentesen küld mindenkinek

Mehr Sámuel, szabászati intézet

Budapest, VII., Nagydíófa-utca 29/b.

Viszontelárusítók mindenhol kerestetnek.

Kincset ér

a Tordy-féle Hollandi 3 király tea,

mivel nemcsak hashajtó, hanem egyúttal ét-
vágyjavító, gyomortisztító, emésztést elő-
segítő, bélműködést szabályozó és a leg-
makacsabb gyomorban is segít. Csomagja
(kb. 10-12 használatra) gyógytárban 50 fill.
Készítő: **TORDY GY.** okl. gyógyszerész
BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 89.

Tokaji gyógyaszú

kitűni gyógyszer vérszegényeknek
és lábadozóknak. 4 félliteres posta-
csomag franko szállítással 10 korona.

Nagy Testvérek szőlő nagy-
birtokosoknál
:: TÁLLYA (Tokaj-Hegyalja) ::

Kőbányai sör

egy palack 40 fillér.

Kapható: **GRÉF FRIGYESNÉL**

MEDGYES, Kő-utca. 471 25

Rumot és likőröket

ha pompás minőségben és olcsón otthon
akar készíteni, kérjen ingyen utasítást
és árjegyzéket kivonatainkról. **Finom
teát is küldünk bárhová.** A cím ez:

SIRIUS LABORATORIUM

BALASSAGYARMAT.

INGYEN

kap egy pompás hangverseny beszélőgépet,
ha 10 lemezt vásárol 20 forintért, de csakis

WÁGNER,

a „Hangszer- király“-nál

Budapest, VIII., József-körut 15. szám

Okvetlen kérjen árjegyzéket!

Javitó műhely! Előnyös lemezcsere!

FRONIUS FRIEDA DIVATTERME

MEDGYES, FARKAS-UTCA, (TAKARÉKPÉNZTÁRI PALOTA)

a párisi és bécsi mintakalapok utolsó
ujdonságainak kiállítását megnyitotta

542 3-2

Szives figyelembe!

Tisztelettel alulirottak bátrak vagyunk a n. é. közönség
figyelmét felhívni, hogy

épület- és diszmü-bádogos

műhelyeinket **MARTIN CONRAD ÉS TESTVÉRE** cég alatt
ezentul egyesítettük és vezessük. Midőn egyesült vállalatunk szives
támogatásáért esedezünk, egyúttal olcsó és gyors kiszolgálásról
kezeskedünk.

Teljes tisztelettel

Martin Conrad és Testvére

Kő-utca 17. és Forkesch-utca 33. szám.

546 3-1

Etternit fedéseket is eszközünk.